

ТЕКШЕРҮҮ АКТЫСЫ

“М.Рыскулбеков атындагы Кыргыз экономикалык университети” илимий-изилдөө университетиндеги 08.00.06 - улуттук жана аймактык экономика адистиги боюнча экономика илимдеринин кандидаты илимий даражасын изденип алуучу Жамалов Шүкүрали Абдыкаровичтин “Кыргыз Республикасында бажы контролун уюштуруу экономикалык механизмдерин өркүндөтүү” темасы боюнча баштапкы документтердин ишенимдүүлүгүнүн аныктыгы боюнча

Илимий жетекчи: э.и.д., профессор К.Джумабаев.

Д 08.24.707 диссертациялык кеңешинин эксперттик комиссиясынын түзүмүндө:

- Комиссиянын төрагасы:** **К.А. Атышов**, экономика илимдеринин доктору, “М.Рыскулбеков атындагы КЭУ” ИИУнин профессору
- Комиссиянын мүчөлөрү:** **Б.Ч. Ишенов**, экономика илимдеринин доктору, “М.Рыскулбеков атындагы КЭУ” ИИУнин доценти
- Э.Б. Джумалиева**, экономика илимдеринин доктору, “М.Рыскулбеков атындагы КЭУ” ИИУнин доценти

08.00.06 – улуттук жана аймактык экономика адистиги боюнча экономика илимдеринин кандидаты илимий даражасын изденип алуучу Жамалов Шүкүрали Абдыкаровичтин “Кыргыз Республикасында бажы контролун уюштуруу экономикалык механизмдерин өркүндөтүү” темасында кылынган илимий иштердин көлөмүн жана диссертацияны кабыл алуунун баштапкы документтеринин тууралыгын текшерди.

Илимий иш экономика илимдеринин доктору, профессор Калиль Джумабаевдин түздөн-түз жетекчилиги, илимий консультациясы менен жүргүзүлгөн.

Эксперттик комиссияга текшерүү үчүн берилген:

1. Сунуштардын жана рекомендациялардын кеңири спектрин иштеп чыгууга мүмкүндүк берген сапаттык талдоо үчүн Кыргыз Республикасынын улуттук статистикалык комитетинин маалымат булактарын камтыган жыйынды отчету.
2. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик бажы кызматынын сандар менен көргөзүлгөн бажы

статистикасы, үчүнчү өлкөлөр менен тышкы соода жүгүртүүсү, контрабанда менен күрөшүү чөйрөсүндөгү маалыматтары.

3. Камчыбеков, Т.К. Экономика Кыргызской Республики / Т.К. Камчыбеков, К. Атышов, Б.кызы Бакас. – Б., 2017. – 760 с.
4. Мусакожоев, Ш.М. Введение в экономику / Ш.М.Мусакожоев.–Б.,2009.– 350 с.
5. Мусакожоев, Ш.М. Жапаров А.У. Стратегия инновационной модернизации / Ш.М. Мусакожоев. – Б., 2010. – 166 с.
6. Мусакожоев, Ш.М. Государственное регулирование национальной экономики (на материалах Кыргызстана) / Ш.М. Мусакожоев, Н.Б.
7. Абдымаликов, К. Экономика сельского хозяйства / К. Абдымаликов, Ж. Жумабаев. – Б., 2012. – С.75-76.
8. Агабабьян, Э.М. Экономический анализ сферы услуг / Э.М. Агабабьян.– М.: Экономика, 1968. - 160 с.
9. Аттокурова, Н.С. Проблемы развития внешнеэкономических связей Кыргызской Республики в условиях международной интеграции: автореф.дис...д-ра эконом.наук / Н.С. Аттокурова. – Б., 2009. – 17 с.
10. Аракелян, А.А. Проблемы развития мировой торговли в современных условиях глобализации / А.А. Аракелян // Изв.ВУЗов Кыргызстана. - 2020. - №. 3. – С.33-38.
11. Богомолова, А.А. Таможенное право: учебное пособие/ А.А. Богомолова, под ред. А.А. Богомолова. – М.: Юрайт, 2012. – С.43.
12. Боков, К.И. Становление и развитие таможенного дела и таможенного законодательства в России: историко-правовое исследование: дис. ... канд. юрид.наук / К.И. Боков. – М., 2016.
13. Бондаренко, Н.П. Таможенно-тарифное регулирование ВЭД: учебное пособие/ Н.П. Бондаренко, под ред. Н.П. Бондаренко. – Ростов-на-Дону: Изд.центр «Мар Т», 2014. – 240 с.
14. Боровик, Л.С. Конкурентоспособность рабочей силы: методология анализа / Л.С. Боровик // Белорус. экон. журн.- 2002.- №4.- С.23-25.

Изилдөөнүн объектиси болуп Мамлекеттик бажы кызматынын бажы көзөмөлү боюнча иш чаралары каралат.

Талдоонун предмети - Кыргыз Республикасынын финансы министрлигинин алдындагы Мамлекеттик бажы кызматынын контролун жакшыртуу жана натыйжалуулугун көтөрүүнүн негизин түзгөн экономикалык жана өндүрүштүк жараяндар.

Диссертациялык иштин максаты илимий-теоретикалык маселелерди изилдөө, бажы контролун уюштуруу-экономикалык механизмдин

өркүндөтүүнүн маанисин, багыттарын ар тараптуу талдоо менен анын натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу каралган.

Диссертациялык иштин негизги жоболору жана жыйынтыктары эл аралык илимий-практикалык конференцияларда: Беларусь мамлекетинде XV Эл аралык илимий практикалык конференцияда. Конкурентоспособность и эффективность АПК в контексте оптимизации материально-технического и финансового обеспечения Минск, 13-14-октябрь 2022ж. Кыргыз Республикасында бажы контролунун уюштуруу- экономикалык механизмин өркүндөтүүнүн негизги багыттары. Известия вузов Кыргызстана, - 2023 № 5. <http://www.science-journal.kg>, Кыргыз Республикасында тышкы сооданын өсүшүнүн багыттары жана бажы көзөмөлүнүн ролу, Билим берүү кызматтарынын эл аралык тажрыйбасы. Известия ВУЗов – 2021, №5 (С.57-61) <http://www.science-journal.kg>, Өнүгүп келе жаткан өлкөлөр үчүн аймактык соода жана бажы интеграциясынын зарылдыгы жөнүндө. Наука, новые технологии и инновация - 2021, №7 (С. 114-118). С.Мамбеткалиевдин 85 жылдыгына арналган Кыргыз Республикасындагы билим берүү кызматынын маселелери илимий-практикалык конференция. Известия Чуйского университета им. С. Мамбеткалиева №9 - Б.2022.

“М.Рыскулбеков атындагы Кыргыз экономикалык университети” илимий-изилдөө университети жана Б.Ельцин атындагы Кыргыз-Россия славян университетине караштуу экономика илимдери боюнча Д 08.24.707 диссертациялык кеңешке илимий даражага талапкер тарабынан берилген документтердин тизмеси Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Улуттук Аттестациялык комиссиянын талаптарына жооп берет.

Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинде 2024-жылдын 05-июнь айында бекиген 08.00.06 – улуттук жана аймактык экономика адистиги боюнча экономика илимдеринин кандидаты илимий даражасын изденип алуучу Жамалов Шүкүрали Абдыкаровичтин “Кыргыз Республикасында бажы контролун уюштуруу экономикалык механизмдерин өркүндөтүү” темасы боюнча рекомендациясы кийрүү актысындагы жаңылыгын жана экономикалык жагымдуулугун тастыктайт.

Комиссия тарабынан текшерилди:

Баштапкы документтердеги маалыматтар колдонулган маалыматтык ресурстарга дал келет жана анын негизинде изилдөө жүргүзүлгөн.

Мында төмөнкүдөй таанып билүүнүн жалпы илимий методдору колдонулган; мамилелерди жалпылоо жана системалаштыруу,

математикалык-экономикалык салыштырмалуу талдоо, эксперттик баа берүү, моделөө жана болжолдоо. Иште кемчиликтер аныкталган эмес.

Корутунду:

Колдонулган маалыматтар так жана ишенимдүү. Илимий жана практикалык материалдардын колдонуу көлөмү коюлган максаттардын, милдеттердин жана изилдөөлөрдүн натыйжаларынын маңызын жетиштүү түрдө чагылдыра алат.

Бажы контролун уюштуруу-экономикалык механизмин өркүндөтүүдө, тышкы соода экономикалык байланыштарды жана бажы контролун жөнгө салууда ЕАЭБдин бажы Кодекси, КР бажы кызматынын Мыйзамдарынын жана өнүккөн өлкөлөрдүн тажрыйбаларын эске алуу менен бажы контролунун уюштуруунун теоретикалык жана методикалык жоболору системалаштырылып жалпыланган.

Иште бажы кызматынын бажы контролун уюштуруу-экономикалык механизмин өркүндөтүүдө жана заманбап талаптарга ыңгайлаштырууда анын ролун ачуучу укуктук жоболору менен бирге мамлекеттик органдар менен бажы кызматынын өз ара байланыштарын жөнгө салуу боюнча багыттарын белгилеп, бажы тармагынын натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча сунуштар иштелип чыккан.

Маалыматтык материалдардын негизделген көлөмү, статистикалык маалыматтарды иштелип чыгуусу, изденүүчү Ш. Жамалов тарабынан алынган натыйжалар ишенимдүү жана негиздүү деген тыянак чыгарууга мүмкүндүк берет.

Комиссиянын төрагасы:

э.и.д., профессор “М.Рыскулбеков атындагы КЭУ” ИИУ

К.А. Атышов

Комиссиянын мүчөлөрү:

э.и.д., “М.Рыскулбеков атындагы КЭУ” ИИУнин доценти

Э.Б. Джумалиева

э.и.д., “М.Рыскулбеков атындагы КЭУ” ИИУнин доценти

Б.Ч. Ишенов

Эксперттик комиссиянын мүчөлөрүнүн колун күбөлөндүрөм: Д 08.24.707
диссертациялык кеңештин окумуштуу катчысы, э.и.к

А.О. Окенова